
Parapanchashika or Anuttaraprakasha Panchashika

ಪರಾಪಂಚಾಶಿಕಾ ಅಥವಾ ಅನುತ್ತರಪ್ರಕಾಶಪಂಚಾಶಿಕಾ

Document Information

Text title : Parapanchashika or Anuttaraprakasha Panchashika

File name : parApanchAshikA.itx

Category : shiva, kAshmIrashaivadarshanam

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Latest update : July 20, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 20, 2022

sanskritdocuments.org

ಪರಾಪಂಚಾಶಿಕಾ ಅಥವಾ ಅನುತ್ತರಪ್ರಕಾಶಪಂಚಾಶಿಕಾ

.. ಓಂ ನಮೋನುತ್ತರಪ್ರಕಾಶಶಂಕರಾಯ ..
ಅಕೃತ್ರಿಮಾಹಮಾಮರ್ಶಪ್ರಕಾಶೈಕಘನಃ ಶಿವಃ .
ಶಕ್ತ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶವಪುಷಾ ಸ್ವಾತ್ಮನೋನನ್ಯರೂಪಯಾ .. 1..
ಶಿವಾದಿಕ್ಷಿತಿಪರ್ಯಂತಂ ವಿಶ್ವಂ ವಪುರದಂಚಯನ್ .
ಪಂಚಕೃತ್ಯಮಹಾನಾಟ್ಯರಸಿಕಃ ಕ್ರೀಡತಿ ಪ್ರಭುಃ .. 2..
ಪೃಥಗರ್ಥಮರ್ಥವತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಶರೀರಯೋಃ .
ನ ವಿಶ್ವವಿಶ್ವವಪುಷೋರ್ಭಿನ್ನತಾ ಕಾಪಿ ತಾತ್ಪ್ರೀಕೀ .. 3..
ಭೇದೇ ಸತ್ತಾಸ್ಪುರತ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಭಿನ್ನಂ ಕಿಂ ತು ಜಗದ್ಭವೇತ್ .
ಸತ್ತಾಸ್ಪುರತ್ತಾಸಂಬಂಧಾತ್ಪತ್ತಾ ಭಾನಂ ಚ ತನ್ನ ಚೇತ್ .. 4..
ಅಸತಃ ಕಿಂ ಸತಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಸಂಬಂಧಃ ಸೋಯಮಿಷ್ಟ್ಯತೇ .
ಸ್ವರೂಪಲಾಭಸುಲಭಃ ಸಂಬಂಧೋ ನಹ್ಯವಸ್ತುನಃ .. 5..
ನ ಲಬ್ಧರೂಪಸಂಬಂಧೇ ತಾಭ್ಯಾಂ ಕಿಂ ಚಿದಪೇಕ್ಷ್ಯತೇ .
ಅಪೇಕ್ಷಾಯಾಮವಸ್ಥಾನಂ ನ ಸ್ಯಾದೇತಸ್ಯ ಕಿಂಚನ .. 6..
ಸ್ವಭಾವತಃ ಸ್ಪುರತ್ತಾ ಚ ಸತ್ತಾ ಚ ನ ವಿನಾಶಿನೀ .
ವಿನಾಶಾನಭ್ಯುಪಗಮೇ ಜಡತಾಪಿ ನಿವರ್ತತೇ .. 7..
ತತೋ ಗತ್ಯಂತರಾಭಾವಾಚ್ಚಿದೇವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ್ಯತೇ .
ಸತಶ್ಚಿದೈಕ್ಯಂ ಪ್ರಕೃತಂ ಕದಾ ಚಿನ್ನ ನಿವರ್ತತೇ .. 8..
ಪ್ರಕಾಶೋನನ್ಯತೋ ಭಾವಃ ಸ್ವಾತಂತ್ಯೋಲ್ಲಾಸಕೇವಲಃ .
ಪರಿಭಿನ್ನಾತ್ಮಿಕಾ ಶಕ್ತಿಃ ಶಂಭೋರ್ವಿಶ್ವಾತಿಶಾಯಿನಃ .. 9..
ಯತ್ಪ್ರಕಾಶಾತ್ಮಕಂ ಸರ್ವಂ ತಮಃಕೇವಲತಾಂ ಗತಂ .
ಯಚ್ಚ ಕಿಂಚ್ಚಿಜ್ಜಗದೇತತ್ಪ್ರಕಾಶಾದತಿರಿಚ್ಯತೇ .. 10..
ವಿಮೃಶ್ಯಸರಣೀಂ ಪ್ರಾಪ್ತಮಿತ್ಯೇಷಾ ತಾತ್ಪ್ರೀಕೀ ಮತಿಃ .
ಅವಭಾಸೈಕತಾನಾನಾಂ ಮತಿರೇಕಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷೀಣೇ .. 11..
ಕಿಂ ಪ್ರಮಾಣೈರ್ವರಾಕೈಸ್ತೈಶ್ಚಿದಾನುಪ್ರಾಣಿತಾತ್ಮಭಿಃ .
ನಹಿ ವೈಕರ್ತನಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ದೀಪಾಲೋಕಮಪೇಕ್ಷತೇ .. 12..
ಶಕ್ತಿಪಾತಪವಿತ್ರೇಸ್ಮಿಂಧೀತತ್ತ್ವೇ ಚ ಪರೀಕ್ಷ್ಯತಾಂ .

ಆದರ್ಶವಿಮಲಾಭೋಗೇ ನ ತು ಸರ್ವಂ ಪ್ರಕಾಶತೇ .. 13..
 ಇತ್ಯಂ ಚಿದಾತ್ಮಕಂ ಸರ್ವಂ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶದ್ಭೇದತತ್ತ್ವತಃ .
 ಆದೌ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಕಂ ತತ್ತ್ವಂ ಪಂಚಧಾ ತಮಸಃ ಪರಂ .. 14..
 ಶಿವಃ ಶಕ್ತಿಶ್ಚ ಸಾದಾಖ್ಯಮೀಶೋ ವಿದ್ಯೇತಿ ಭಿದ್ಯತೇ .
 ಅಕ್ಷಾದಿಶಾಂತವರ್ಣಾತ್ಮಾನಿರಮಾಯಿ ಶಿವೇನ ತು .. 15..
 ಕಲಾವಿದ್ಯಾರಾಗಕಾಲನಿಯತಿರ್ಬಂಧ ಉಚ್ಯತೇ .
 ಮಾಯಾಪೂರ್ವೋ ವಕಾರಾದಿಕ್ಷಕಾರಾಂತಾಕ್ಷರಾತ್ಮಕಃ .. 16..
 ಪುಮಾಂಶ್ಚಕ್ರೀಮನೋ ಬುದ್ಧಿರಹಂಕಾರಾದಿಪಂಚಕಂ .
 ಶ್ಲೋತ್ರಾದಿಪಂಚಕಂ ತಾದಿ ಟಾದಿ ವಾಗಾದಿಪಂಚಕಂ .. 17..
 ತನ್ಮಾತ್ರಪಂಚಕಂ ಚಾದಿ ಕಾದಿ ವ್ಯೋಮಾದಿಪಂಚಕಂ .
 ಸಿಸೃಕ್ಷೋಃ ಪ್ರಥಮಸ್ವಂದಃ ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ವಿಭೋಃ ಸ್ಮೃತಂ .. 18..
 ಇಚ್ಛೈವ ಸಾಪರಿಮ್ಲಾನಾ ಶಕ್ತಿತತ್ತ್ವಮುದಂಚಯನ್ .
 ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಸೂಚಿತಂ ವಿಶ್ವಮಾಚ್ಛಾದ್ಯಾಹಂತಯಾ ಸ್ಥಿತಂ .. 19..
 ಸ ಏವ ತತ್ತ್ವಂ ಸಾದಾಖ್ಯಂ ಸರ್ವಾನುಗ್ರಹಣೋದ್ಯತಂ .
 ಸ ಏವೇಶ್ವರತತ್ತ್ವಂ ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರಶ್ಯನ್ನಿಶ್ಚಮಿದಂತಯಾ .. 20..
 ಇದಂತಾಹಂತಯೋರೈಕೈಕೈಮಿತಿ ವಿದ್ಯಾ ನಿಗದ್ಯತೇ .
 ಸ್ವಾಂಗಕಲ್ಪೇಷು ಭಾವೇಷು ಮಾಯಾತತ್ತ್ವಂ ವಿಭೇದಧೀಃ .. 21..
 ಮಾಯಾಗೃಹೀತಸಂಕೋಚಃ ಶಿವಃ ಪುಂತತ್ತ್ವಮುಚ್ಯತೇ .
 ಅಯಮೇವ ಹಿ ಸಂಸಾರೀ ಜೀವೋ ಭೋಕ್ತೃವ ದೃಶ್ಯತೇ .. 22..
 ಜ್ಞತೃಕರ್ತೃತ್ವಪೂರ್ಣತ್ವನಿತ್ಯತ್ವಾನ್ಯಸ್ಯ ಶಕ್ತಯಃ .
 ತತ್ಸಂಕೋಚಾತ್ಸಂಕುಚಿತಃ ಕಲಾದ್ಯಾತ್ಮತಯಾ ಮತಃ .. 23..
 ಮಾಯಾತ್ಮಕಂ ಕಲಾ ನಾಮ ಕಿಂಚಿತ್ಕರ್ತೃತ್ವಕಾರಣಂ .
 ವಿದ್ಯಾ ಕಿಂಚಿಜ್ಞಾಹೇತೂ ರಾಗೋಽಭಿಷ್ಠಂಗಕಾರಣಂ .. 24..
 ಕಾಲಃ ಪರಿಚ್ಛೇದಕರೋ ನಿಯತಿಶ್ಚೇದಮೇವ ಮೇ .
 ಕರ್ತವ್ಯಂ ನಾನ್ಯದಿತ್ಯೇಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಯಂತ್ರಣಾಕೃತಿಃ .. 25..
 ಪ್ರಕೃತಿಗುಣಸಾಮ್ಯಂ ಸ್ಯಾದಹಂಕಾರಾದಿಜನ್ಮಭೋಃ .
 ಅಹಂ ಮಮೇದಮಿತ್ಯೇತದ್ಬುದ್ಧಿಹೇತುರಹಂಕೃತಿಃ .. 26..
 ಬುದ್ಧಿರಧ್ಯವಸಾಯಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ನಿಶ್ಚಯಾತ್ಮನಃ .
 ಸಂಕಲ್ಪಸ್ಯ ವಿಕಲ್ಪಸ್ಯ ಬೀಜಂ ಮನ ಉದೀರ್ಯತೇ .. 27..
 ವಚನಾದೇಶ್ಚ ಶಬ್ದಾದೇರ್ವಾಗಾದಿಶ್ರವಣಾದಿಕಂ .
 ಕಾರಣಂ ಶ್ರವಣಾದೀನಾಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ತನ್ಮಾತ್ರಪಂಚಕಂ .. 28..

ಆಕಾಶಾದ್ಯವಕಾಶಾದಿಕಾರಣಂ ಭೂತಪಂಚಕಂ .
 ಪರಾಪರಾಶಕ್ತಿಮಯೇ ಶುದ್ಧೇ ವಿದ್ಯಾದಿಪಂಚಕಂ .. 29..
 ತದನ್ಯದಪರಾಶಕ್ತಿರಿತ್ಯೇತತ್ತತ್ತ್ವಮೀರಿತಂ .
 ಇಯಂ ದೇವೀ ಪರಾ ಶಕ್ತಿಃ ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧಾದ್ವೈಗಭೀಣೀ .. 30..
 ಪೃಥಿವ್ಯಾದೀನಿ ತತ್ತ್ವಾನಿ ಯದಾ ಲೀನಾನಿ ಕಾರಣೇ .
 ತದಾ ಕಾರಣಮಾತ್ರಾಣಿ ಬಹಿರುದ್ವಮತೇ ವಿಭುಃ .. 31..
 ಅನುತ್ತರೇಚ್ಛೇ ಉನ್ನೇಷ ಆನಂದೇಶನಮೂನತಾ . (ಉನ್ನೇಷೇ)
 ಕ್ರಿಯೇಚ್ಛಾಜ್ಞಾನಶಕ್ತೀನಾಂ ಸತ್ತಾ ಚೋಚ್ಛೂನತಾ ಚ ಷಟ್ .. 32..
 ಇಚ್ಛೇಶನಾಂತರಾರೂಢಾ ಸ್ಫುಟಾಸ್ಫುಟಜಗನ್ಮಯೀ . (ಸ್ಫುಟಾಸ್ಫುಟಜಗನ್ಮಯಾಃ)
 ಚತ್ವಾರಃ ಪರತೋ ವರ್ಣಾಃ ಷಂಡಾತ್ಮಾನಃ ಪ್ರಚೋದಿತಾಃ .. 33.. (ಷಂಡಾತ್ಮಾನಃ,
 ಷಟ್ + ಆತ್ಮನಃ)
 ಅನುತ್ತರಾನಂದರೂಢಾ ಸ್ಫುಟಸ್ಫುಟಜಗನ್ಮಯಾಃ .
 ಚತ್ವಾರಃ ಪರತೋ ವರ್ಣಾಃ ಷಂಡಾತ್ಮಾನಃ ಪ್ರಚೋದಿತಾಃ .. 34.. (ಷಂಡಾತ್ಮಾನಃ)
 ಅನುತ್ತರಾನಂದಶಾಕ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀಕೋಣಾದ್ವೈತ್ತಿಯೋಗತಃ .
 ತಥೈವೋನೇಷಯೋಗೇನ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತೇಃ ಸ್ಫುಟಂ ವಪುಃ .. 35..
 ಉಕ್ತಂ ತ್ರಿಶಕ್ತಿಸಂಘಟ್ಟಾತ್ತಿಶೂಲಂ ದ್ವೈತಘನ್ಮರಂ .
 ಪರಸ್ಪರವಿರೋಧೇ ತು ಕಾರ್ಯೇಷು ಪ್ರವಿರೋಹತಿ .. 36..
 ನ ಕಥಂಚಿದುಪಾದೇಯಮಾಸಾಂ ರೂಪಮಿದಂ ಭವೇತ್ .
 ಬಿಂದುವೇದ್ಯಸ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರೋ ವಿಮರ್ಶಃ ಸರ್ಗ ಇತ್ಯಸೌ .. 37..
 ಕಲಾಷೋಢಶಕಾಕಾರಾ ಶಕ್ತಿವಿಜಯತೇ ಪರಾ .
 ತಿಥಯಃ ಪ್ರತಿಪತ್ನೌರ್ವಾಃ ಪಂಚದಶೇತಿ ಮಾಯಯಾ .. 38..
 ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸೌ ಸ್ವಾಂತಶ್ಚರಂತೌ ಸ್ಥಿತಿಹೇತವೇ .
 ಯಥಾ ವಿಮರ್ಶವಪುಷಃ ಸರ್ಗಸ್ಯಾದ್ಯಾಃ ಕಲಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .. 39..
 ದ್ವಿಧೇಯಂ ಮಾತೃಕಾ ದೇವೀ ಬೀಜಯೋನ್ಯಾತ್ಮನಾ ಸ್ಥಿತಾ .
 ನಿತ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಶೃಂಗಾಟವಪುರ್ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಜನ್ಮಭೂಃ .. 40..
 ಹೃದಯಂ ಬೀಜಮೇತಸ್ಯಾಂ ಸಾರಂ ಯತ್ತತ್ಪರಂ ಮಹಃ .
 ವಟಬೀಜೇ ಯಥಾ ವೃಕ್ಷಸ್ತಥಾತ್ರ ನಿಹಿತಂ ಜಗತ್ .. 41..
 ವಿಚಾರ್ಯಮಾಣೇ ನೈವೇದಂ ಕಾರಣಾದತಿರಿಚ್ಯತೇ .
 ಮೃದಾದೇಃ ಕಲಶಾದೀನಾಂ ತತ್ತ್ವಂ ನಾನ್ಯನ್ನಿರೂಪಣೇ .. 42..
 ಇತ್ಯಾಹುಸ್ತತ್ತ್ವವಾದಿನ್ಯಃ ಶ್ರುತೀನಾಮಂತಿಮಾ ಗಿರಃ .
 ಇದಂ ಸರ್ವಂ ಸದೇವಾಸೀದಗ್ರೇ ಇತಿ ವಿನಿಶ್ಚಯಾತ್ .. 43..

ಸತ್ತಾವಾಚಿನಿ ಬೀಜೇಽಸ್ಮಿನ್ನಾತಿ ಮಾಯಾ ತ್ವಿದಂ ಜಗತ್ .
 ವಿಲುಪ್ತಪ್ರತ್ಯಯಾಕಾರಮೇತನ್ನ ಪರಿಶಿಷ್ಯತೇ .. 44..
 ತತೋ ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಾಸಾರವಿದ್ಯೇಶ್ವರಸದಾಶಿವಾಃ .
 ಶಕ್ತಿತ್ತಿಶೂಲೇ ಲೀಯಂತೇ ಚತುರ್ದಶಕಲಾತ್ಮನಿ .. 45..
 ಊರ್ಧ್ವಾರ್ಧಃ ಸೃಷ್ಟಿವಪುಷಿ ಸರ್ವಂ ಲೀನಮತಃ ಪರಂ .
 ಇತ್ಥಂ ಪರನ್ಯಾಂ ಸಂವಿತ್ತೌ ಸರ್ವಂ ಸಂಕುಚಿತಂ ಕ್ರಮಾತ್ .. 46..
 ಅಥವಾ ಮನಸಾತೀತೇ ಯತ್ರ ಕ್ವಾಪಿ ನಿರಂಜನೇ .
 ಷಟ್ಪಿಂಶತ್ತತ್ತ್ವ ಲಹರೀಕಲಹಾತೀತಗೋಚರೇ .. 47..
 ವಿಶ್ವಾತ್ಮನಿ ಮಹಾಮಂತ್ರೇ ಸ್ವಭಾವೇ ಸಾ ವಿಲೀಯತೇ .
 ಕುತಶ್ಚಿನ್ನೈಧಿತೇ ಧಾಮ್ನಿ ದೀಪ್ತೇ ಕೇನಾಪಿ ಹೇತುನಾ .. 48..
 ಸರ್ವಂ ಹವಿರಿದಂ ಜುಹ್ವನ್ನ ದಾರಿದ್ರ್ಯೇಣ ಪೀಡ್ಯತೇ .
 ಪಂಚಪಂಚಾತ್ಮಕಂ ವಿಶ್ವಂ ಪಂಚಸ್ಪಂದವಿಜೃಂಭಿತಂ .. 49..
 ಸಂಕೋಚಯತ್ಪರಾಮರ್ಶಾತ್ಸಾಮಾನ್ಯಸ್ಪಂದಕೇವಲಂ .
 ಅಹಮಿ ಪ್ರಲಯಂ ಕುರ್ವಂನ್ನಿದಮಃ ಪ್ರತಿಯೋಗಿನಃ .. 50..
 ಪರಾಕ್ರಮಪರೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಭಾವಮಶಿವಾಪಹಂ ..
 ಇತಿ ಷಡಧಿಕತ್ರಿಂಶದ್ಭೇದಪ್ರಸಕ್ತಜಗತ್ತನುಃ
 ಪ್ರಸರತಿ ಮಹಾಶಕ್ತ್ಯುಲ್ಲೇಖವಿಚಿತ್ರಮಹಾಪಟೇ .
 ಜಯತಿ ಬಹುಶಃ ಸ್ಪಂದಾಕಾರಾ ಪರಾ ಚಿದನುತ್ತರಾ
 ವಿಮೃಶತ ಜನಾಃ ಕಿಂ ನೋ ಭೂಯಃ ಸ್ವಭಾವವಿಜೃಂಭಿತಂ ..
 .. ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾದ್ಯನಾಥವಿರಚಿತಾ ಅನುತ್ತರಪ್ರಕಾಶಪಂಚಾಶಿಕಾ ಸಮಾಪ್ತಾ ..

For shlokas 32 and 33, the reference text mentions:

ಅನುತ್ತರೇತ್ಯಾದಿತ್ರಿಪದ್ಯೇಷ್ಟರ್ಥಾಸಂಗತ್ಯಾ ಪಾರಾಶುದ್ಧಿಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ .

The respective lines of shlokas are found to have been

cross-referenced in the commentary of “yoginI hRRidayam”

(by Pt. Vrajavallabha Dwivedi) and have been added from there.

Two Sharada manuscripts of this composition are having some

differences amongst themselves as well as with cross referenced

shloka in the above-mentioned commentary of “yoginI hRRidayam”

wrt some words in these lines.

Readers can consult subject experts and/or study further to

derive their own inference.

Encoded and proodread by Ruma Dewan

——
Parapanchashika or Anuttaraprakasha Panchashika
pdf was typeset on July 20, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

